

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

اطلاق و تقييد - احوال متعلقات فعل

جلسه ۳۰

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تقييد به مفاعيل و نظاير آنها

تقييد به مفاعيل: براي تاكيد فعل، بيان نوع يا عدد فعل، يا آنچه فعل بر آن، يا در آن، يا بخاطر آن، يا به مقارنت آن انجام شده، صورت مي گيرد.

تقييد به حال: براي بيان هيئت صاحب حال، انجام مي شود.

تقييد به تمميز: براي بيان ذات يا نسبتی که مخفی است انجام می شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تنبهان (تقييد به مفاعيل)

۱- موارد ترجيح حذف مفاعيل و امثال آنها:

الف - طلب اختصار: **يغفر لمن يشاء**.

ب - بعد از ابهام ذكر شود: **فمن شاء فليؤمن**.

ج - رعايت وزن: **سيذکر من يخشى**.

د - آشكار بودن مفعول: **نحمد و نشكر**.

۲- گاهی این مفاعيل ترك می شوند زیرا بيان آنها هدف نیست: **و إذ يرفع إبراهيم القواعد من البيت...**

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

احوال متعلقات فعل

اغراض تقديم متعلقات فعل بر دو ركن جمله:

مرکز مجاز امام صادق ع

۱- تخصیص متعلقات به فعل: ایاک نعبد... .

۲- موضع انکار: أتراک بعد الايمان بک تعذبنی؟

۳- مراعات وزن: ثمّ الجحيم صلّوه.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv تبرک قرآنا کریمما تلوت.

۵- تلذذ: الحبيب قابلت.

و... .

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv